

Anteckningar

9.00 Välkommen till SYVnätverket

Incheckning: Hur tar du med dig och sprider information från nätverket till andra i din kommun?

För några år sedan hade vi ett uppdrag för respektive deltagare i nätverket att redogöra för hur de sprider vidare information från nätverket till andra i sin kommun. Inför dagens träff har de fått i uppgift att se om tidigare års tillvägagångssätt fortfarande gäller. En sammanställning av svaren har gjorts och sammanfattningen visar följande kommentarer gällande sätt att sprida informationen vidare (i fallande ordning):

- Diskuterar frågor vid träffar
- Mejlas till kollegor/berörda (även chefer och rektorer)
- Öppnar för att skicka med frågor tillbaka till nätverket
- Det viktiga är diskussionen/samtalet
- Betonar extra viktigt i anteckningarna
- Spridning till andra enheter ibland svår vid olika tillhörigheter

9.15 Uppföljning efter årets mässa samt kort om ny regional strategisk rådgivande grupp, Lena Sjöstrand GR

Uppföljning efter årets mässa

Lena Sjöstrand på GR som arbetar med bl a gymnasiemässan presenterar utfallet av årets mässa. Många har fyllt i enkäten och det har get arbetsgruppen ett bra underlag inför nästa års mässa. Lena poängterar att det är en kedja av aktiviteter och vikten av spridning till lärar- och rektorskollegor. Oktobers temaveckor föll bra ut med 62 st studiebesök i 14 olika verksamheter. 8 kommuner var aktiva och totalt 2 500 elever involverade. Reflektioner inkomna är bl a att finnas för elever i anpassad skola, spridning till fler branscher, temaveckor även på våren och möjligheten att erbjuda transporthjälp till arbetsplatser som anordnar studiebesök.

I höst har GR haft digitala informationsmöten för vårdnadshavare vid 2 tillfällen med fantastisk uppslutning till följd av god spridning av informationen inför mötena. Kanske detta sätt kan avlasta vissa uppgifter för skolorna under året? Det går att göra mer framöver; vilka teman kan vara aktuella, när i tid, större möjlighet att ställa frågor, involvera fler SYV och yrkeslivet.

Trafiken till gymnasiedagarna.se har ökat sedan 2022. Flera olika reflektioner har inkommit och arbete fortgår.

Gymnasiemässan hade 4 000 fler besökare än förra året, trots att elevkullarna inte alls gått upp i liknande omfattning. Troligen kom fler vårdnadshavare, fler år 8-elever och fler IM-elever. Ny anslagstavla för vårdnadshavare, mässbroschyr och branscher tillsammans med SYV. Den gemensamma montern för arbetsliv och SYV har arbetats fram under året tillsammans med olika kompetenser och det finns mängder av ideer om utveckling inför kommande år. Prova på-aktiviteterna var uppskattade och skulle gärna få ta större plats, fler sittytor ev i lugnare miljö önskas,

Anteckningar 2023-11-24, kl.9.00

Plats: Digitalt via Teams

kanske ett quiz, kaffe för vårdnadshavare, bättre synlighet för branscherna, språkguider... Ideerna är många. Nästa år är det Kungsbacka och Lilla edet som ansvarar kommande två år för monterarbetet för SYV på mässan och ingår då i en referensgrupp som planerar arbetet. Elever säger att mässan är en stor hjälp och ungefär hälften svarar att de fått förberedande information. Kommentar från gruppen är att man som SYV i montern märker ofta av om elever som kommer är förberedda eller ej.

Ny regional strategisk rådgivande grupp

En regional strategiskt rådgivande grupp har startats upp inom GR, en liknande referensgrupp som den nationella gruppen som Skolverket har kring den vida studie- och yrkesvägledningen. Deltagare är nyckelpersoner från kommunerna som har mandat att besluta, ex verksamhetschefer för grund/gymnasieskola och enhetschefer, och tanken är att träffas vid 4 tillfällen under året. Några som är med arbetar också med vuxenutbildning. Innehållet kan exempelvis beröra hur man följer upp SYV-arbetet och planerar i större sammanhang för ex studiedagar. Det är tänkt att vara ett komplement till SYV-nätverk och utbildningschefsnätverket.

Endel rektorer/ansvariga för SYV som Lena haft kontakt med och som arbetat länge säger att de hade arbetat på ett helt annat sätt som rektor om de vetat det de vet idag. Louise ger exempel från Ale där man gått ner i detaljnivå i enkäter till elever om ex arbetet inför mässan, gymnasievalet eller praoarbetet. Med snabba men konkreta svar från elever kan man få till ett underlag att ta vidare till ex rektor eller lärarkollegor.

Hittills har gruppen haft ett första möte på mässan som kändes väldigt givande. Målet är att de förutom att vara just en referensgrupp också ska kunna få saker att hända, för vi måste göra mer tillsammans på ett smart sätt och dra nytta av våra kompetenser. Vi kommer att hållas informerade och vår ordförande Päivi är delaktig från Härrydas håll och skulle kunna vara vägen in för vårt nätverk.

Bilder från presentationen bifogas anteckningarna.

9.40 Forskarskolan FinnFram, Elisabeth Berg, Göteborgs universitet

Elisabeth Berg är doktorand vid Göteborgs universitet och är idag med som representant för Forskarskolan och för att få svar på ett par frågor inför fortsatt arbete. Elisabeth berättar om hur rättvisefrågor inom utbildning alltid drivit henne i arbetet. Hon visar en bild från ett TV-program hon såg för några år sedan som visar att "Ingen har suttit hos SYO-konsulten och velat bli SYO-konsulent" men har själv känt att det just är där drivet finns.

Elisabeth har arbetat med utveckling av SYV sedan 2010 på bl a Karlstads universitet med korta perioder inom olika lärosäten. Under fem år reste hon runt i landet i uppdraget *Skola och arbetsliv i undervisningen* och hjälpte skolor att hitta hur de arbetade med SYV utan att de kanske själva visste om det. "Hur svårt kan det vara?" att arbeta med SYV i undervisningen kom då till henne och den frågan har varit vägledande i Elisabeths fortsatta arbete. När en doktorandtjänst på universitetet kom ut kände hon att hennes erfarenhet kunde göra nytta.

Finnfram är en forskarskola som växt fram ur flera nätverk och är ett samarbete mellan universitetet

Anteckningar 2023-11-24, kl.9.00

Plats: Digitalt via Teams

i Göteborg, Umeå, Malmö och Stockholm samt Åbo akademi. Gruppen startade sina studier i februari 2022 och är totalt 9 doktorander med olika bakgrund. De har två grunduppdrag; att ge lärarutbildare en vetenskaplig grund för att förbereda SYV och lärare samt utöka både det nationella och internationella forskningsfältet inom karriärlärande, vägledning och övergångar mellan skola och arbete.

Några utav avhandlingarna som är på gång är bland annat;

- övergång till vuxenutbildningen för elever som inte har gymnasieexamen,
- hur elever deltar och lär i och av prao,
- hur studenter på konstutbildning utvecklar sin yrkesidentitet,
- hur pakistanska studenter har möjlighet till högre utbildning.

Alla vinner på väl underbyggda val, men hur organiserar vi för att möjliggöra det? Styrdokumenten har en hög tilltro till professionen men förutsätter att det finns en god omdömeskunskap och Elisabeth återkopplar bl a till Lenas tidigare beskrivning av att många rektorer gjort annat i sitt arbete om de vetat det de vet idag. Alla har samma underlag men tolkningen blir olika beroende på vilka som gör tolkningen och det finns knappt någon forskning inom området. Det blir ofta den enskilda SYVens ansvar att planera och genomföra, skolchef lämnar till rektor och rektor lämnar till SYV. "Det där är mitt ständigt dåliga samvete" och "Tala bara om vad vi ska göra" är begrepp som ofta hörs från personer i ledande befattningar.

Elisabeths forskningsområdet blir inom grundskolan och berör vad det är som formar SYV på skolan och vilka aspekter som påverkar? Hur tolkas styrdokumenten? Målgruppen kommer att vara skolchefer, rektorer och SYV och Elisabeth riktar in sig på socioekonomiska skolområden med blandade kulturer och låg utbildningsnivå bland föräldrar.

ca 10.00 Paus

Efter en kort bensträckare delar vi in gruppen i mindre grupper med 3 i varje och diskuterar utifrån deltagarnas erfarenhet "Vad det är som är viktigt att få med, vad får Elisabeth inte missa?" och "Vilken är den vanligaste fördömen?". Indelning i grupper och svar ges i Padlet.

Kommentarer samlas i Padlet men några exempel tas också upp i gruppen. Ideer uppkom om att få in mer SYV på skolrelaterade utbildningar, att ha SYV som eget ämne som bl a i Finland och Danmark och att man upplevs arbete på "lånad tid" av lärarna. Det framgår tydligt i läroplanen och att bara vrida lite på undervisningen borde vara enkelt. Lärare har i många fall inte samma samtalsmetodik som SYV. Begreppen kan vara svåra och behöva lockas ner till mer begripliga sammanhang; "hur arbetar du för att förbereda elever inför framtiden?" Om barn vet varför de går i skolan får vi de också att stanna i skolan och det kan vara bra argument till lärare och rektorer. "Att vara i skolan för sin egen skull". Valkompetens är något som lärs med tiden och inte av SYV vid ett fåtal tillfällen. Att kunna fatta beslut kring hur jag reagerar, källkritik och vad behöver jag? Att som SYV handleda andra på skolan i dessa frågor. Vi har kunskap inom så många olika områden och utbildningen är oerhört bred.

För vidare kontakt nås Elisabeth på elisabeth.berg@gu.se och 070-64 46 488.

Anteckningar 2023-11-24, kl.9.00

Plats: Digitalt via Teams

Bilder från presentationen bifogas anteckningarna.

10.45 Regionala planeringsunderlag för gymnasial utbildning, Päivi Malmsten

Från 2025 ska gymnasiala utbildningar anpassas inte bara till sökandes efterfrågan utan också arbetsmarknadens behov. Vi i GR är gott förberedda och Skolverket har sneglat mycket på just GR i sitt framtagande. Päivi berättar kort om att det nu finns ett regionalt planeringsunderlag utifrån olika branscher om bland annat hur etableringsgraden ser ut.

Nu pågår en uppstart av arbetet och i vinter/vår hålls samråd även med fristående skolaktörer och arbetslivet inom regionen. I den regionala rapporten kan man bland annat se på ungdomars efterfrågan och behov av förändringar i utbildningsutbud och det finns också en tabell per nationellt program med bedömning av behov samt bild från arbetslivet och etableringsgraden inom olika branscher. Insatser som Skolverket ser är bland annat att stärka briststyrkens kvalitet, stärka arbetet mot könsbundna utbildningsval och att yrkeslärare efterfrågas och stor betoning läggs till det viktiga arbetet med studie- och yrkesvägledning. Kommentar i gruppen kring ordet "briststyrke" – vad säger det...i många sammanhang så viktigt med begreppen! Vid träffen i mars kommer Niklas Svensson på GR att fortsätta med frågan.

Anteckningar 2023-11-24, kl.9.00

Plats: Digitalt via Teams

Skolverkets ser behov av vidare insatser

Parterna på arbetsmarknaden behöver stärka bristyrkenas attraktivitet

Studie- och yrkesvägledarnas likvärdighet och kvalitet bör främjas och integreras bättre i undervisningen

Bättre förutsättningar för systematisk vägledning

Stärkt arbete mot könsbundna utbildnings- och yrkesval

Aktivt arbete för att säkra tillgången på yrkeslärare

Komvux bör ingå i satsningar för att höja läraryrkets attraktionskraft

Stärkt samverkan krävs mellan skola och arbetsliv

Bilder från presentationen bifogas anteckningarna.

10.55 Utcheckning, avslutning

Vad tar du med dig från dagen? Skriv i chatten.

Anteckningar från SYV-nätverkets möten finns på www.goteborgsregionen.se.

Vid frånvaro, var vänlig kontakta samordnare Sandra Ström

sandra.strom@goteborgsregionen.se

Anteckningar 2023-11-24, kl.9.00
Plats: Digitalt via Teams

Inbjudna till dagens nätverksmöte

Louise Paulsson, Ale (grundskola)
Emma Bresche Hellström, Alingsås (gymnasieskola)
Linda Westler, Alingsås (gymnasieskola) Kan ej delta
Shirin Salehi Khoygani, Göteborg (vuxenutbildning) Kom ej
Eleine Håmark, Göteborg (vuxenutbildning)
Jessica Bonnier, Göteborg (gymnasieskola)
Mona Zhang, Göteborg (grundskola) Kan ej delta
Glenn Castenbladh Rafors, Härryda (grundskola) Kan ej delta
Åsa Sevandersson, Kungsbacka (grundskola)
Sanna Andersson, Kungsbacka (gymnasieskola)
Hanna Strand, Kungälv (grundskola) **NY!**
Rebecka Möller, Lerum (grundskola)
Ann-katrin Johannsson, Lilla Edet (grundskola, anpassad grundskola)
My Olsen-Thorley, Mölndal (grundskola) Kan ej delta
Lena Sundin, Mölndal (anpassad grund- och gymnasieskola)
Maryam Zare, Partille (grundskola)
Malin Winberg, Stenungsund (grundskola)
Sandra Hasselgren, Tjörn (grundskola)
Lina Häggman, Öckerö (gymnasieskola och vuxenutbildning)

Päivi Malmsten, ordförande,
Sandra Ström, GR, samordnare